

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)
विद्यार्थी विकास मंडळ
गणेशखिड, पुणे - ४११ ००७.

डॉ. अभिजीत कुलकर्णी
संचालक

संदर्भ क्र. विविमं/२०२४-२५/९२१

दिनांक : १७/१२/२०२४

प्रति,

मा. प्राचार्य/संचालक/विभागप्रमुख,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाशी संलग्नित
सर्व महाविद्यालये व मान्यताप्राप्त परिसंस्था,
विद्यापीठ परिसरातील सर्व शैक्षणिक विभाग, प्रशाला, प्रशासकीय शाखा, पुणे.

विषय : दि. १८ डिसेंबर हा दिवस अल्पसंख्याक हक्क दिवस म्हणून साजरा करण्याबाबत .

**संदर्भ : १. शासन परिपत्रक क्र. अविवि - २०१६/प्र.क्र.१८७/का.८ दि. १४ नोव्हेंबर, २०१७
२. पसह/कावि/२२१०/२०२४, पुणे दिनांक १६/१२/२०२४ चे पत्र.**

महोदय/महोदया,

संयुक्त राष्ट्र संघटनेने दि. १८ डिसेंबर १९९२ रोजी राष्ट्रीय, वांशिक, धार्मिक आणि भाषिक अल्पसंख्याकांच्या हक्काचा जाहीरनामा स्विकृत करून प्रस्तुत केला आहे. त्यानुसार अल्पसंख्याक नागरिकांना त्यांची संस्कृती, भाषा, धर्म, परंपरा इत्यादींचे संवर्धन करता यावे, तसेच याबाबतचे वैशिष्ट्यांची प्रभावीपणे अभिव्यक्ती करता यावी यादृष्टीने प्रयत्न करण्याबाबत राष्ट्रीय अल्पसंख्याक आयोगाने सुचना दिल्या असून दि. १८ डिसेंबर हा दिवस “अल्पसंख्याक हक्क दिवस” महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोगामार्फत राबविण्यात येतो.

उपरोक्त संदर्भीय पत्रान्वये आपणांस कळविण्यात येते की, महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोगामार्फत दि. १८ डिसेंबर हा दिवस “अल्पसंख्याक हक्क दिवस” म्हणून साजरा केला जातो. अल्पसंख्याक नागरिकांना त्यांच्या घटनात्मक व कायदेशीर हक्कांची जाणीव/माहिती करून देण्यासाठी विविध कार्यक्रम/उपक्रमांचे आयोजन करून अल्पसंख्याक हक्क दिवस साजरा करण्याबाबत शासनाने निर्देश दिले आहेत. अल्पसंख्याक विकास विभाग, महाराष्ट्र शासन यांच्या निर्देशानुसार बुधवार दि. १८ डिसेंबर, २०२४ रोजी आपल्या महाविद्यालय/परिसंस्था/विभागांमध्ये विविध कार्यक्रम/उपक्रमांचे काटेकोरपणे आयोजन करून “अल्पसंख्याक हक्क दिवस” म्हणून साजरा करावा. या संबंधीचे सविस्तर पत्र, आपल्या माहितीसाठी व उचित कार्यवाहीसाठी सोबत जोडले आहे.

सदर उपक्रम विद्यार्थी, विद्यार्थी कल्याण अधिकारी, संबंधित शैक्षणिक विभाग यासह आपले महाविद्यालय/परिसंस्थातील उर्वरित शैक्षणिक तथा सह शैक्षणिक विभाग, शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचारी यांच्या सामुहिक सहभागातून यशस्वी करण्याबाबत आपण आपल्या स्तरावर योग्य ती कार्यवाही करावी. तसेच आपल्या महाविद्यालय/परिसंस्था/विभागांमध्ये आपणामार्फत आयोजित केलेल्या कार्यक्रम/उपक्रमांचा अहवाल (www.unipune.ac.in – BOD Online – Login - Username – Password - students development - menu – gov joint scheme proposal – other joint scheme proposal – Add new – योजना निवडा – “अल्पसंख्याक हक्क दिवस” अहवाल) येथे ऑनलाईन पध्दतीने प्राधान्याने भरण्याबाबत संबंधितांना सूचित करण्यात यावे. कळावे ही विनंती.

सोबत : वरीलप्रमाणे

(डॉ. अभिजीत कुलकर्णी)
संचालक, (अतिरिक्त कार्यभार)
विद्यार्थी विकास मंडळ

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

जिल्हाधिकारी कार्यालय पुणे
(सर्वसाधारण शाखा)

बी विंग तिसरा मजला, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर रोड, पुणे स्टेशन, पुणे-४११००१
दुरध्वनी क्र.०२०२६१२३३७० ई मेल gbpune2016@gmail.com

जा.क्र.पसह/कावि/२२१०/२०२४,
प्रति,

पुणे दिनांक १६/१२/२०२४

- १) मा. कुलसचिव, सावित्रीबाई फुले विद्यापीठ पुणे-७
- २) शिक्षण उपसंचालक, १७ डॉ. आंबेडकर मार्ग, लाल देऊळसमोर पुणे-१

विषय:-दिनांक १८ डिसेंबर हा दिवस अल्पसंख्यांक हक्क दिवस म्हणून साजरा करण्याबाबत
संदर्भ:- अल्पसंख्यांक विकास विभाग यांचेकडील शासन परिपत्रक क्रमांक अविवि-२०१६
/प्र.क्र.१८७/का.८ दि.१४ नोव्हेंबर २०१७.

महोदय,

उपरोक्त विषयी संदर्भिय शासन निर्णय या कार्यालयास प्राप्त झालेला आहे. सदर शासन निर्णयात नमुद केलेनुसार संयुक्त राष्ट्र संघटनेने दि. १८ डिसेंबर १९९२ रोजी राष्ट्रीय, वांशिक, धार्मिक आणि भाषिक अल्पसंख्यांकांच्या हक्काचा जाहीरनामा स्विकृत करुन प्रस्तुत केला आहे. त्यानुसार अल्पसंख्यांक नागरीकांना त्यांची संस्कृती, भाषा, धर्म, परंपरा इत्यादीचे संवर्धन करता यावे तसेच याबाबतचे वैशिष्ट्यांची प्रभावीपणे अभिव्यक्ती करता यावी यादृष्टीने प्रयत्न करण्याबाबत राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक आयोगाने सूचना दिल्या असून दि. १८ डिसेंबर हा दिवस अल्पसंख्यांक हक्क दिवस महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्यांक आयोगामार्फत राबविण्यात येतो. सोबत संदर्भिय पत्राची प्रत जोडली आहे.

तरी सदर विषयी आपले स्तरावरुन योग्य ती कार्यवाही करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल शासनास तसेच या कार्यालयास सादर करावा.

आपली विश्वासू

(ज्योती कदम)
निवासी उपजिल्हाधिकारी पुणे

प्रत :-१.श्री. इक्वाल अन्सारी अध्यक्ष, मायनोरीटी वेलफेअर ट्रस्ट, १०४५, नाना पेठ पुणे-४११००२
२.डॉ. अरुलम बारी, युनायटेड मायनोरीटी परीषद बेणझीर व्हिला, १११३ ए, बँक कॉलनी
आशिवाद नगर नागपूर -२४

जिल्हाधिकारी कार्यालय पुणे
(सर्वसाधारण शाखा)

बी विंग तिसरा मजला, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर रोड, पुणे स्टेशन, पुणे-४११००१
दुरध्वनी क्र.०२०२६१२३३७० ई मेल gbpune2016@gmail.com

जा.क्र.पसह/कावि/२२१०/२०२४,

पुणे दिनांक १२/१२/२०२४

प्रति,

१. मा. आयुक्त, पुणे महानगरपालिका, पुणे
२. मा. आयुक्त, पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका, पिंपरी
३. मा. आयुक्त, कृषि विभाग, मध्यवर्ती इमारत, पुणे
४. मा. आयुक्त, सहकार विभाग, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे
५. मा. पोलीस आयुक्त, पोलीस आयुक्त कार्यालय, पुणे ०१
- ५अ) मा. पोलीस आयुक्त, पोलीस आयुक्त कार्यालय पिंपरी चिंचवड
- ६) मा. आयुक्त, अपंग कल्याण विभाग ३, चर्च रोड, पुणे १
७. मा.अपर संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य, सहकार भवन, आदर्शनगर, पुणे-सातारारोड, पुणे
८. मा. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, पुणे
९. मा. व्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ, नवीन प्रशासकिय इमारत पुणे ०१
१०. मा. सह आयुक्त, अन्न व औषध विभाग, ७९१/९३, लकी बिल्डींग, नवीन गुरुवार पेठ, पुणे ४२
११. मा. पोलीस अधिक्षक, पुणे ग्रामीण, चव्हाणनगर, पाषाण, पुणे
- ✓ १२. मा. शिक्षण संचालनालय, मध्यवर्ती इमारत पुणे
१३. मा. व्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र कृषी महाविद्यालय, शिवाजीनगर, पुणे
१४. मा. अधिक्षक, राज्य उत्पादन शुल्क, १४ अ साधुवासवाणी रोड, पुणे ०१
१५. मा. अधिक्षक, येरवडा मध्यवर्ती कारागृह येरवडा पुणे ६
१६. मा. अधिक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, सेंट्रल बिल्डींग पुणे १
१७. मा. अधिक्षक अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, सेंट्रल बिल्डींग पुणे १
१८. मा. अधिक्षक अभियंता, पुणे पाटबंधारे विभाग, नवीन प्रशासकिय इमारत, दुसरा मजला, पुणे
१९. मा. अधिक्षक अभियंता, लघु पाटबंधारे विभाग सिंचन भवन, मंगळवार पेठ पुणे ११
२०. मा. मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, रास्ता पेठ, पुणे ११
२१. प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, ३९, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर रोड, संगम ब्रिजजवळ पुणे १
२२. जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी, जुना तोफखाना, शिवाजीनगर, पुणे ०५
२३. जिल्हा शल्य चिकित्सक, औंध, उरो रुग्णालय
२४. अधिक्षक, ससुन सर्वोपचार रुग्णालय, पुणे १
२५. जिल्हा माहिती कार्यालय, मध्यवर्ती इमारत, पुणे
२६. जिल्हा क्रिडा अधिकारी, विभागीय क्रिडा संकुल, शास्त्रीनगर, येरवडा पुणे
२७. जिल्हा सांख्यिकी अधिकारी, जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय-२५, शुक्रवार पेठ, महात्मा फुले मंडई समोर पुणे ०२
२८. जिल्हा ग्रामोद्योग अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य खादी व ग्रामोद्योग मंडळ, जिल्हा कार्यालय पुणे, २४ बी पुणे मुंबई रस्ता शासकिय दुध डेअरी समोर, खडकी पुणे ३
२९. जिल्हा अधिक्षक भूमी अभिलेख, पुणे शासकिय बंगला क्र.१, बदामी चौक, येरवडा पोस्ट ऑफीसच्या मागे येरवडा पुणे ०६
३०. व्यवस्थापक, शासकिय फोटो झिको मुद्रणालय, ५ फोटो झिको पथ पुणे १
३१. व्यवस्थापक, अग्रणी बँक, बँक ऑफ महाराष्ट्र लोकमंगल शिवाजीनगर पुणे ५
३२. उपनिर्बंधक, नागरी संरक्षण दल, पुणे शासकिय बंगला क्र. ६ येरवडा जेल रोड विक्रीकर भवन जवळ पुणे ६
३३. सहाय्यक संचालक, जिल्हा कौशल्य विकास रोजगार व उद्योजकता मार्गदर्शन केंद्र ४८१, रास्ता पेठ पुणे ११
३४. अन्नधान्य वितरण कार्यालय, मध्यवर्ती इमारत पुणे

३५. मुख्याधिकारी नगरपरिषद बारामती / लोणावळा / तळेगाव-दाभाडे/ दौंड/ आळंदी / चाकण / राजगुरुनगर/ भोर/ इंदापूर / जेजुरी / सासवड / जुन्नर / शिरूर / खडकी कटक मंडळ देहु रोड / कटक मंडळ पुणे
- ✓ ३६. शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) जिल्हा परिषद पुणे
३७. शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) जिल्हा परिषद पुणे
- ३८ नगरपालिका प्रशासन शाखा, जिल्हाधिकारी कार्यालय पुणे
३९. उपविभागीय अधिकारी हवेली, पुणे शहर-शिरूर, मावळ- मुळशी, भोर-वेलहा, दौंड-पुरंदर, जुन्नर- आंबेगाव, खेड, बारामती- इंदापूर
- ४० तहसिलदार पुणे शहर/हवेली/पिंपरी चिंचवड /मावळ/ मुळशी/ शिरूर/ भोर/ पुरंदर/ वेलहा/ आंबेगाव/ दौंड/बारामती/ इंदापूर/जुन्नर/ खेड/ संजय गांधी योजना पुणे शहर / संजय गांधी योजना हवेली

विषय:-दिनांक १८ डिसेंबर हा दिवस अल्पसंख्यांक हक्क दिवस म्हणून साजरा करण्याबाबत
संदर्भ:- अल्पसंख्यांक विकास विभाग यांचेकडील शासन परिपत्रक क्रमांक अविवि-२०१६
/प्र.क्र.१८७/का.८ दि.१४ नोव्हेंबर २०१७.

महोदय,

उपरोक्त विषयी संदर्भिय शासन निर्णय या कार्यालयास प्राप्त झालेला आहे. सदर शासन निर्णयात नमुद केलेनुसार संयुक्त राष्ट्र संघटनेने दि. १८ डिसेंबर १९९२ रोजी राष्ट्रीय, वांशिक, धार्मिक आणि भाषिक अल्पसंख्यांकांच्या हक्काचा जाहीरनामा स्विकृत करून प्रस्तुत केला आहे. त्यानुसार अल्पसंख्यांक नागरीकांना त्यांची संस्कृती, भाषा, धर्म, परंपरा इत्यादीचे संवर्धन करता यावे तसेच याबाबतचे वैशिष्ट्यांची प्रभावीपणे अभिव्यक्ती करता यावी यादृष्टीने प्रयत्न करण्याबाबत राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक आयोगाने सूचना दिल्या असून दि. १८ डिसेंबर हा दिवस अल्पसंख्यांक हक्क दिवस महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्यांक आयोगामार्फत राबविण्यात येतो. सोबत संदर्भिय पत्राची प्रत जोडली आहे.

तरी सदर विषयी आपले स्तरावरून योग्य ती कार्यवाही करून केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल शासनास तसेच या कार्यालयास सादर करावा.

आपली विश्वासू

(ज्योती कदम)

निवासी उपजिल्हाधिकारी पुणे

७/८
१५

दिनांक १८ डिसेंबर हा दिवस "अल्पसंख्याक हक्क दिवस" म्हणून साजरा करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
अल्पसंख्याक विकास विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक: अवि.वि - २०१६/प्र.क्र.१८७/का.८
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : १४ नोव्हेंबर, २०१७.

प्रस्तावना -

संयुक्त राष्ट्र संघटनेने दि.१८ डिसेंबर, १९९२ रोजी राष्ट्रीय, वार्षिक, धार्मिक आणि भाषिक अल्पसंख्याकांच्या हक्काचा जाहीरनामा स्विकृत करून प्रस्तुत केला आहे. त्यानुसार अल्पसंख्याक नागरिकांना त्यांची संस्कृती, भाषा, धर्म, परंपरा इत्यादींचे संवर्धन करता यावे, तसेच याबाबतचे वैशिष्ट्यांची प्रभावीपणे अभिव्यक्ती करता यावी यादृष्टीने प्रयत्न करण्याबाबत राष्ट्रीय अल्पसंख्याक आयोगाने सूचना दिल्या असून दि.१८ डिसेंबर हा दिवस "अल्पसंख्याक हक्क दिवस" महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोगामार्फत राबविण्यात येतो.

शासन परिपत्रक -

दिनांक १८ डिसेंबर हा दिवस राज्यपातळीवर प्रतिवर्षी "अल्पसंख्याक हक्क दिवस" म्हणून साजरा करण्यात यावा. यादृष्टीने या दिनांकास खालीलप्रमाणे कार्यक्रम आयोजित करण्यात यावेत:-

१. अल्पसंख्याक नागरिकांना त्यांच्या घटनात्मक व कायदेशीर हक्कांची जाणीव/माहिती देण्यासाठी विविध कार्यक्रम आयोजित करण्यात यावेत.
२. सर्व जिल्ह्यात शाळा व महाविद्यालयांमध्ये अशासकीय समाजसेवी संस्थांच्या मदतीने सामाजिक कार्यकर्ते, स्वयंसेवी गट व विद्यार्थी यांच्याकरिता विविध कार्यक्रम आयोजित करण्यात यावेत. यामध्ये खालील बाबींचा समावेश असावा :-

अ) भितीपत्र स्पर्धा

ब) वक्तृत्व स्पर्धा

क) निबंध स्पर्धा

ड) उपरोक्त कार्यक्रमातील विजेत्यांना पारितोषिके

इ) व्याख्यानमाला, चर्चासत्र, परिसंवाद इ.

३. महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोगामार्फत अल्पसंख्याकांसाठी शासनामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या येणाऱ्या योजनांना मेळावे, चर्चासत्रे इत्यादीद्वारे प्रसिध्दी देण्यात यावी.

४. राज्यात हा उपक्रम व्यापक प्रमाणात राबविण्यासाठी सर्व जिल्ह्यात सूचना देणे कार्यक्रमाची रुपरेषा ठरविणे, कार्यक्रमांचे आयोजन मार्गदर्शन करणे इ. जबाबदारी महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोगाची राहिल. तसेच जिल्ह्यात हा उपक्रम व्यापक प्रमाणात राबविण्याची जबाबदारी सर्व जिल्हाधिकार्यांवर सोपविण्यात येत आहे. यासाठी महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोगास शासनाकडून, "मागणी क्र. झेड ई-१, मुख्य लेखाशीर्ष २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण ०२ समाज कल्याण २०० व इतर कार्यक्रम २०० इतर कार्यक्रम, राज्य योजनेंतर्गत योजना (०१) अल्पसंख्याकांना सहाय्य (०१) (१२) संशोधन, प्रशिक्षण व योजनांना प्रसिध्दी याकरिता सहाय्यक अनुदान (२२३५-ए-१८७) ३१, सहाय्यक अनुदान" या लेखाशिर्षाखाली प्रतिवर्षी देण्यात येणाऱ्या अनुदानातून रु.१०.०० लक्ष इतक्या मर्यादेत खर्च करण्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे.

५. उपरोक्त सूचनांआधारे आयोजित करण्यात आलेल्या कार्यक्रमाचा अहवाल सचिव, महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोग व जिल्हाधिकारी यांनी शासनास प्रतिवर्षी सादर करावा.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०१७१११५१५३४४२६७१४ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Dinesh M.
Sonavane

Digitally signed by Dinesh M. Sonavane
DN: cn=Dinesh M. Sonavane, o=Government of Maharashtra, ou=Ministry of
Development Department, postalCode=400001, serialNumber=254, email=dsonavane@maharashtra.gov.in,
2.5.4.25=dsonavane@maharashtra.gov.in, c=IN, o=Dinesh M. Sonavane
93772007046
2.5.4.43=CE119C7040620C8E8A4E75E13A8029EC4A844700
0A135648FEE82CF2285813A, cn=Dinesh M. Sonavane
Date: 2017.11.15 12:25:54 +05'30'

(दि.मा.सोनवणे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
३. सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
४. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा व विधापरिषद यांचे खाजगी सचिव,
५. अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोग, मुंबई
६. मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक
७. सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई
८. सर्व विभागीय आयुक्त
९. सर्व जिल्हाधिकारी
१०. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
११. उप सचिव, अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१२. सचिव, महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोग, मुंबई
१३. व्यवस्थापकीय संचालक, मौलाना आझाद अल्पसंख्याक आर्थिक विकास महामंडळ, मुंबई
१४. निवड नस्ती, का.८

